

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΕΤΟΡΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΙΟΧΑΝΕΣΜΠΟΥΡΓΚ**

Γιοχάνεσμπουργκ, 30 Μαρτίου 2020

**Υποβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας Νοτ. Αφρικής
από οίκο αξιολόγησης Moody's.
Ενδεχόμενο προσφυγής σε ΔΝΤ και Παγκόσμια Τράπεζα.**

Εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού στη Νοτ. Αφρική και της λήψης μέτρων περιορισμού/απαγόρευσης της κυκλοφορίας των πολιτών, διάρκειας τριών(3) εβδομάδων (26 Μαρτίου-16 Απριλίου 2020), με στόχο την επιβράδυνση της εξάπλωσης του ιού, ο διεθνής οίκος αξιολόγησης Moody's προέβη, την Παρασκευή 27 Μαρτίου (πρώτη ημέρα εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων), στην υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Νοτ. Αφρικής.

Ο οίκος Moody's ήταν ο μόνος από τους τρεις οίκους που αξιολογούσε, μέχρι πρότινος, τα κρατικά ομόλογα της Νοτ. Αφρικής μόλις μια βαθμίδα πάνω από το όριο αξιολόγησης για "σκουπίδια" ("junk bonds"). Η υποβάθμιση από την Moody's (Ba1 από Baa3 στην κλίμακα αξιολόγησής της) με αρνητική προοπτική (negative outlook) ευθυγραμμίζεται πλέον με τις υφιστάμενες αξιολογήσεις και των δύο άλλων διεθνών οίκων αξιολόγησης, Fitch και Standard & Poor's-S&P, οι οποίοι είχαν υποβαθμίσει τη Νοτ. Αφρική ήδη από το 2017.

Η απόφαση του οίκου Moody's ήταν, από πολλούς εγχώριους οικονομικούς αναλυτές, αναμενόμενη, πολύ πριν ξεσπάσει η εν λόγω πανδημία. Ωστόσο, οι διεθνείς αρνητικές οικονομικές προοπτικές, λόγω της πανδημίας, επιδείνωσαν, περαιτέρω, την ήδη "παραπαίουσα" νοτιοαφρικανική οικονομία. Όπως ανακοίνωσε ο οίκος, οι βασικοί παράγοντες που οδήγησαν στην υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Νοτ. Αφρικής ήταν:

- η συνεχιζόμενη επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών της χώρας
- η "ασθενική" οικονομική ανάπτυξη
- η ατολμία πολιτικής βούλησης στη λήψη & εφαρμογή των απαιτούμενων διαρθρωτικών μέτρων (εργασιακά θέματα, ομαλή ηλεκτροδότηση, αρνητικό επενδυτικό & επιχειρηματικό περιβάλλον).

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του οίκου Moody's, το δημόσιο χρέος αναμένεται να επιβαρυνθεί σημαντικά κατά τα επόμενα 5 έτη, από 69% ως ποσοστό επί του ΑΕΠ που ήταν στο τέλος του 2019 σε 91% στο τέλος του 2023 (συνυπολογίζοντας και τις κρατικές εγγυήσεις που έχουν χορηγηθεί στις δημόσιες επιχειρήσεις). Αντίστοιχα, το δημοσιονομικό έλλειμμα, για το 2020, θα διαμορφωθεί σε 8,5% ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, έναντι προβλέψεων 6,8%.

Με την υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Νοτ. Αφρικής, σε υπο-επενδυτική κατηγορία (sub-investment grade ή “junk status”), τα κρατικά της ομόλογα, λόγω υψηλού επενδυτικού ρίσκου, δεν θα αποτελούν πλέον αντικείμενο διαπραγμάτευσης από σημαντικούς παγκόσμιους δείκτες ομολόγων (FTSE World Government Bond Index-WGBI), αναγκάζοντας τους διαχειριστές κεφαλαίων, με εντολές επενδυτικού βαθμού, να τα “ξεφορτωθούν” όσο γίνεται γρηγορότερα (πιθανή ημερομηνία τέλη Απριλίου).

Οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές έχουν στην κατοχή τους περίπου 37% (800 δισ. ραντ-ZAR, ήτοι € 44,4 δισ.) από τα συνολικά εγχώρια κρατικά ομόλογα και το ποσοστό αυτό αναμένεται να μειωθεί σημαντικά. Επισημαίνεται ότι η Κεντρική Τράπεζα της Νοτ. Αφρικής (SA Reserve Bank) αναγκάστηκε να παρέμβει την περασμένη εβδομάδα, λαμβάνοντας έκτακτα μέτρα, για να διευκολύνει τη ρευστότητα, συμπεριλαμβανομένης και της αγοράς κρατικών ομολόγων στη δευτερογενή αγορά.

Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Tito Mboweni σε δήλωσή του ανέφερε ότι η απόφαση του οίκου Moody's δεν θα μπορούσε να έρθει σε χειρότερη στιγμή για τη Νότια Αφρική, δηλώνοντας ταυτόχρονα ότι θα εξετάσει πολύ σοβαρά τη δυνατότητα προσφυγής στους αντίστοιχους μηχανισμούς χρηματοδότησης, που διαθέτουν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF-ΔΝΤ) και η Παγκόσμια Τράπεζα (ΠΤ-WB), για αντιμετώπιση των δυσμενών οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας.

Ο κ. Mboweni τόνισε ότι η πιθανή προσφυγή δεν αποτελεί αλλαγή ιδεολογικής προσέγγισης, της νοτιοαφρικανικής κυβέρνησης, αλλά μια ρεαλιστική αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων που προσφέρουν το ΔΝΤ και η ΠΤ για την ανακούφιση των δημόσιων οικονομικών της χώρας, τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Στο μεταξύ οι συναλλαγματικές ισοτιμίες του εθνικού νομίσματος ραντ (ZAR) έναντι των κυριότερων ξένων νομισμάτων (δολλ. ΗΠΑ, ευρώ και Βρετ. λίρας) διαμορφώθηκαν σε νέο ιστορικό αρνητικό ρεκόρ, σημειώνοντας διολίσθηση έως και 22%: 1\$ = 18,05 ZAR, 1€ = 19,85 ZAR, 1£ = 22,20 ZAR (μέση ισοτιμία 2019: 1\$ = 14,45 ZAR, 1€ = 16,18 ZAR, 1£ = 18,45 ZAR).

Μεταξύ των 24 αναδυόμενων αγορών (Βραζιλία, Κίνα, Ινδία, Ταϊλάνδη, Ινδία, Ινδονησία, Νοτ. Κορέα, Μαλαισία, Φιλιππίνες, Χιλή, Ταϊβάν, Τουρκία, Ην.Αρ.Εμιράτα, Κατάρ, Πακιστάν, κ.ά.) χειρότερη επίδοση του νοτιοαφρικανικού ραντ-ZAR σημείωσαν τα εθνικά νομίσματα του Μεξικού (μεξικανικό πέσο-MXN) και της Ρωσίας (ρούβλι-RUB).

Απόστολος Μιχαλόπουλος
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'
Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ
Γιοχάνεσμπουργκ